

Sygn. akt II Cz 481/14

POSTANOWIENIE

Dnia 22 października 2014 r. *Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny - Odwoławczy*

w następującym składzie:

Przewodniczący - SSO Bogumił Goraj

Sędziowie - SO Wojciech Borodziuk

SO Tomasz Adamski (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 22 października 2014 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku: ***(...) Oddział w B. (wierzyciela)***

przeciwko: ***J. M. (dłużnikowi)***

o: egzekucję świadczenia pieniężnego

na skutek zażalenia wierzyciela na postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 7 maja 2014 r. w sprawie XII Co 2644/14

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać do ponownego rozpoznania przez Sąd Rejonowy w Bydgoszczy.

Sygn. akt II Cz 481/14

UZASADNIENIE

Wierzyciel (...) Oddział w B. złożył skargi na zarządzenia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy H. G. z dnia 12 marca 2014 r. w przedmiocie zwrotu wniosków egzekucyjnych wraz z odpisami tytułów wykonawczych oraz uchylenie postanowienia w przedmiocie obciążenia go kosztami w wysokości 12,20 zł (Km 157/14, Km 150/14).

W uzasadnieniu podał, iż Komornik został wyznaczony do łącznego prowadzenia egzekucji sądowej i administracyjnej przeciwko dłużnikowi J. M. oraz przeciwko dłużniczce B. Ł.. W związku z tym wierzyciel przekazał mu odpisy administracyjnych tytułów wykonawczych. Wobec nieprzedłożenia oryginałów tych tytułów Komornik dokonał zwrotu wniosków egzekucyjnych wraz z odpisami tytułów.

Wierzyciel podkreślił, iż w przedmiotowej sprawie Komornik nie wszczyna postępowania, a jedynie je kontynuuje na co wskazuje postanowienie o rozstrzygnięciu zbiegu egzekucji sądowej z administracyjną stanowiące, iż czynności egzekucyjne dokonane przez Dyrektora Oddziału (...) pozostają w mocy. Ponadto, skarżący podniósł, że administracyjny organ egzekucyjny ma prawo na mocy ustawy z dnia 17 czerwca 1996 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t.j. Dz. U. z 2012 r., póź. 1015 ze zm., dalej: u.p.e.a.) sporządzić odpis tytułu wykonawczego zawierającego adnotację „odpis zgodny z oryginałem” (art 26 b § 2 u.p.e.a.).

W odpowiedzi na skargi Komornik wniósł o ich oddalenie.

Postanowieniem z dnia 7 maja 2014 r. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy oddalił skargi (sygn. XII Co 2644/14).

W uzasadnieniu wskazał, że postanowieniem tego Sądu z dnia 10 maja 2006 r. powierzono dalsze łączne prowadzenie egzekucji sądowej i administracyjnej Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy H. G. (sygn. I Co 3333/06). W związku z tym administracyjny organ egzekucyjny przekazał akta egzekucji administracyjnej komornikowi sądowemu, dołączając do akt odpisy tytułów wykonawczych, których oryginały pozostały w aktach egzekucji administracyjnej.

Jak zauważył Sąd pierwszej instancji, egzekucja może być prowadzona jedynie na podstawie tytułu wykonawczego, zgodnie z wymogiem ustanowionym w treści art. 797 zd. 2

k.p.c. Tytułem wykonawczym jest natomiast wyłącznie jego oryginał. Uzasadniając swoje stanowisko Sąd przywołał orzeczenia Sądu Najwyższego i Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Sąd Rejonowy wskazał również, że ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji nie zawiera regulacji zbieżnych z postanowieniami art 96 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (t.j. Dz. U. z 2012 r., póź. 1376 ze zm.) przewidującymi możliwość wystawienia dalszych tytułów egzekucyjnych. Wprawdzie art. 31 p.e.a. mówi o sporządzenia przez organ egzekucyjny odpisu tytułu wykonawczego, oznaczając cel, któremu ma służyć i jego liczbę porządkową, a także określając kwotowo zakres zlecenia, jednakże dotyczy to wyłącznie organu rekwizycyjnego. Komornik wyznaczony do dalszego łącznego prowadzenia egzekucji sądowej i administracyjnej takim organem nie jest. Nie wykonuje on bowiem w drodze pomocy prawnej określonych czynności egzekucyjnych na zlecenie właściwego organu administracyjnego.

W ocenie Sądu pierwszej instancji nie ulega zaś wątpliwości, iż organ egzekucyjny wyznaczony przez sąd w wyniku zbiegu egzekucji sądowej i administracyjnej powinien dysponować odpowiednim materiałem dowodowym umożliwiającym łączne prowadzenie egzekucji. W takim przypadku administracyjny organ egzekucyjny dotychczas prowadzący postępowanie egzekucyjne powinien przekazać akta egzekucyjne w odpowiednim do treści rozstrzygnięcia Sądu zakresie, zawierające oryginał tytułu wykonawczego, na podstawie którego została wszczęta egzekucja, nawet jeśli będzie to tytuł wykonawczy oznaczony kolejnym numerem porządkowym sporządzony we właściwym trybie.

Sąd Rejonowy uznał także za prawidłowe obciążenie wierzyciela kosztami doręczenia korespondencji w wysokości 12,20 zł na podstawie art. 770 k.p.c. i art. 39 ust. I i 2 pkt. 8 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (t.j. Dz. U. z 2011 r., nr 231, póź. 1376 ze zm.). Zgodnie bowiem z art. 114 ust. 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2013 r, póź. 1442 ze zm.) w zakresie prowadzonej działalności określonej w ustawie Zakład nie ponosi opłat skarbowych i sądowych. Nie dotyczy on jednak wydatków.

Postanowienie Sądu Rejonowego zaskarżył zażaleniem wierzyciel (...) Oddział w B. i domagał się jego uchylenia oraz przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

W uzasadnieniu powtórzył argumenty przytoczone już w skardze na czynności

Komornika.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

zażalenie jest zasadne.

Zaskarżone postanowienie Sądu Rejonowego podlegało uchyleniu, a sprawa zostanie rozpoznana na nowo.

U podstaw błędnego rozstrzygnięcia Sądu pierwszej instancji legło nieprawidłowe przyjęcie, że sądowy organ egzekucyjny może prowadzić egzekucję wyłącznie na podstawie oryginału administracyjnego tytułu wykonawczego. Sąd Okręgowy tego stanowiska nie podziela.

Tytuł wykonawczy dla egzekucji sądowej powstaje w inny sposób niż tytuł wykonawczy dla egzekucji administracyjnej. W egzekucji sądowej jest nim bowiem dokument mający cechy tytułu egzekucyjnego w rozumieniu art. 777 kpc, co do którego w postępowaniu klauzulowym zapadło orzeczenie o nadaniu mu klauzuli wykonalności w konkretnych granicach podmiotowych i dla przymusowego wykonania oznaczonego obowiązku (art. 776 kpc), a następnie zaopatrzony przez sąd klauzulą wykonalności i wydany wierzycielowi w takiej formie, jaka ustalona została w art. 783 kpc. Co do zasady powstaje on bazie odpisu (wypisu) dokumentu stanowiącego tytuł egzekucyjny (orzeczenia sądowego lub orzeczenia innego organu, protokołu stwierdzającego treść ugody zawartej przed sądem lub innym organem, aktu notarialnego o wymaganej przez prawo treści). Sformalizowane zasady tworzenia tytułu wykonawczego w egzekucji sądowej sprawiają że za tytuł wykonawczy w rozumieniu przepisów kodeksu postępowania cywilnego może być uważany tylko ten dokument, który został wierzycielowi wydany po zakończeniu postępowania klauzulowego w zewnętrznej postaci ustalonej w art. 783 kpc. Ustawodawca limituje przy tym wypadki w których wierzycielowi może być wydany kolejny tytuł wykonawczy dotyczący konkretnego obowiązku. Nie jest to przy tym odpis tytułu wykonawczego, lecz kolejny tytuł wykonawczy, opatrzony numerem, na którym sąd ma zaznaczyć, w jakim celu może być użyty (art. 793 kpc) lub tytuł wykonawczy wydawany zamiast utraconego (art. 794 kpc).

Tytuł wykonawczy dla egzekucji administracyjnej jest dokumentem sporządzonym przez wierzyciela (art. 26 § 1 i 3 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji). W przepisach o tym postępowaniu egzekucyjnym nie występuje pojęcie tytułu egzekucyjnego, a obowiązek, który wierzyciel identyfikuje w tytule wykonawczym, jako podlegający przymusowemu wykonaniu nie musi być stwierdzony wydanym uprzednio aktem administracyjnym indywidualnym, czy nawet orzeczeniem sądowym; może on mieć źródło w ustawie albo wynikać z deklaracji złożonej przez dłużnika. Tytuł wykonawczy wystawiany przez wierzyciela w egzekucji

administracyjnej musi spełniać wymagania określone w art. 27 cytowanej wcześniej ustawy. Co istotne na potrzeby egzekucji administracyjnej nie mogą być przez wierzyciela sporządzane tytuły wykonawcze opatrzone kolejnymi numerami, wydane w celu przeprowadzenia przeciwko dłużnikowi ściśle określonych czynności procesowych. W tej procedurze ustawodawca odwołuje się jednak do pojęcia „odpis tytułu wykonawczego” i w pewnych sytuacjach nakazuje organowi egzekucyjnemu sporządzać takie odpisy i posługiwać się nimi przy dokonywaniu rozmaitych czynności procesowych. Odpis administracyjnego tytułu wykonawczego może na przykład stanowić podstawę wpisu hipoteki przymusowej w księdze wieczystej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 lipca 2013 r., V CSK 742/12).

W ocenie Sądu Okręgowego analiza toku rozumowania Sądu Najwyższego w przywołanym orzeczeniu - które sąd odwoławczy podziela - pozwala na wyciągnięcie identycznych wniosków na gruncie rozpoznawanej sprawy. Urzędowo poświadczony odpis administracyjnego tytułu wykonawczego może stanowić podstawę prowadzenia egzekucji przez sądowy organ egzekucyjny.

W konsekwencji powyższego zważyć należy, że Sąd Rejonowy nie rozpoznał istoty sprawy, albowiem nie ustalił, czy przedłożone przez wierzyciela tytuły wykonawcze (ich odpisy) wystawione w egzekucji administracyjnej spełniają wymogi określone w art. 27 u.p.e.a., a jeśli tak, to czy Komornik zasadnie dokonał ich zwrotu. Ponadto Sąd pierwszej instancji zupełnie pominął w swoim rozstrzygnięciu sprawę z udziałem dłużniczki B. Ł., pierwotnie toczącą się pod sygn. XII Co 2645/14, a następnie połączoną z niniejszą sprawą. Rozpoznając ponownie sprawę Sąd Rejonowy weźmie zatem pod uwagę wskazane powyżej okoliczności.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji postanowienia.